

De Katholieke Kerk in België 2023

VOORWOORD

Beste lezer

In dit zesde jaarverslag blikken we terug op 2022. Het is het jaar waarin we corona en haar gevolgen voor het kerkelijke leven stilaan achter ons konden laten. Dat blijkt onder meer uit de opverende bezoekersaantallen in onze bedevaartsoorden. Het was eveneens het jaar waarin heel wat geloofsgemeenschappen Oekraïense oorlogsvluchtelingen gastvrij opvingen.

Nog specifiek voor 2022 is het synodale proces, ook in onze lokale Kerk. Op tal van plaatsen waren er gespreksavonden, luisterrondes en ontmoetingen. Elk bisdom maakte er een uitgebreid verslag van dat

uitmondde in een slotdocument van onze kerkprovincie. Dit jaar hadden dan de continentale synodes plaats. En zopas werd de eerste van twee synodes in Rome afgesloten. Een nieuwe dynamiek is in onze wereldkerk op gang gekomen. De ronde tafels in de grote synodehal in Rome drukten het zo krachtig juist uit: de paus, kardinalen, bisschoppen, priesters, diakens, leken, religieuzen, mannen en vrouwen, uit alle continenten en tal van culturen zaten samen aan tafel over de toekomst van onze Kerk. Want alleen samen zijn we Kerk. Onder de leiding van Gods Geest.

© AMB-J Bihin

© Bert de Leenheer

© Bert de Leenheer

Dit rapport verschijnt op het ogenblik waarop de parlementaire commissies starten die werden opgericht naar aanleiding van de VRT-Canvasreeks 'Godvergeten' over seksueel misbruik in de Kerk. Opnieuw worden we geconfronteerd met zoveel lijdens van zoveel slachtoffers, hun families en ruimere omgeving. Het enige juiste antwoord is: nultolerantie. En de weg van erkenning en herstel verderzetten, zoals we die sinds de parlementaire commissie van 2010 zijn ingeslagen. Alleen de waarheid bevrijdt.

Tot slot een welgemeende dank aan allen die in onze Kerk actief zijn; ook in moeilijke en onzekere tijden. Dank voor uw inzet in de parochies en pastorale eenheden, in solidariteitsorganisaties, religieuze congregaties, in scholen en op zoveel andere plaatsen.

+Luc Terlinden
Voorzitter Belgische bisschoppenconferentie

Cijfers over de Kerk

Enkele verduidelijkingen

Indien u vragen of opmerkingen heeft over dit rapport, of informatie over uw initiatief of vereniging wenst door te geven voor een volgende editie, kan u mailen naar: jaarrapport@interdio.be.

Dit is het **zesde jaarrapport** waarin de katholieke Kerk van België een breed panorama wil schetsen van de activiteiten binnen de Kerk en de met haar verbonden organisaties. Dit rapport gaat over het jaar **2022**.

Net als de voorgaande edities geeft ook dit jaarrapport **geen exhaustief beeld van de Kerk**. Daarvoor zijn de diensten en organisaties (aalmoezeniersdiensten, solidariteitsorganisaties, lekenbewegingen, religieuze gemeenschappen ...) te talrijk en hun initiatieven te divers. De voorbeelden die in dit rapport worden gegeven, zijn louter illustratief.

Omwille van de leesbaarheid en het volume zijn bepaalde **onderwerpen niet opgenomen** (jeugdbewegingen, nieuwe bewegingen ...). Dit betekent niet dat die thema's en de inspanningen van de vele betrokken vrijwilligers niet van belang zouden zijn.

Alle organisaties en diensten die in dit rapport aan bod komen, hebben zich daartoe **uitdrukkelijk akkoord** verklaard. De cijfers over hun werking konden door de samenstellers niet worden gecontroleerd en vallen onder de verantwoordelijkheid van de respectieve organisaties en diensten.

Dit jaarrapport legt het accent op de vele hulp- en **opvang-initiatieven voor vluchtelingen uit Oekraïne** die in 2022 het licht zagen binnen de brede kerkgemeenschap. Daarnaast wordt ingezoomd op de plaats en rol van bedevaarten en **bedevaartsoorden** in de Kerk.

Alle volledige jaarrapporten zijn te vinden op

 www.jaarrapportkerk.be

Wie dat wil, kan zelf cijfers vergelijken. In hun totaliteit bieden de verzamelde jaarrapporten ook een vollediger beeld van het leven in de Kerk dan een individueel rapport vermag.

Wat betreft het **seksueel misbruik in de Kerk** herneemt dit rapport, net zoals de voorgaande, informatie en cijfers uit het voorbije jaar. Sinds 2012 publiceert de katholieke

Kerk op regelmatige basis transparant over de meldingen van seksueel misbruik die ze ontvangt en wat ze ermee doet. In opvolging van de Bijzondere Parlementaire Commissie (2010-2011) en samen met experts heeft de Kerk een beleid uitgestippeld ter preventie en aanpak van misbruik.

Hieraan werkt ze nog steeds verder.

Alle jaarverslagen van de meldpunten en andere publicaties inzake seksueel misbruik in de Kerk zijn te vinden op Kerknet.

 www.kerknet.be/seksueel-misbruik-melden

Dit jaarrapport werd op vraag van de Bisschoppenconferentie van België uitgewerkt door Stéphane Nicolas en Jeroen Moens, in samenwerking met prof. dr. Wim Vandewiele (KU Leuven) en dr. Catherine Chevalier (UCLouvain). Louise-Marie Bataille, Nathalie Milio, Bernard Du Four, Tommy Scholtes s.j. en Pieter Vandecasteele maken eveneens deel uit van de stuurgroep, die onder toezicht staat van Bruno Spriet.

Inhoudstafel

- 3 **Voorwoord aartsbisschop Luc Terlinden**
- 6 **Cijfers over de Kerk: enkele verduidelijkingen**
- 10 **Seksueel misbruik**
- 16 **Een hart voor Oekraïne**
- 30 **Bedevaartsoorden**
- 40 **Bezinningscentra en gastenverblijven van kloosters en abdijen**
- 45 **Sacramenten en religieuze praktijk**
- 46 **Schatting aantal katholieken**
- 50 **2022: Nationale synthese van het synodale proces**
- 58 **Kerk in cijfers**
- 68 **Jongerenwerking**
- 74 **Religieuzen**
- 78 **Solidariteitsorganisaties**
- 86 **Katholieke media**
- 94 **Onderwijs**

SEKSUEEL MISBRUIK

© Bert de Leerheer

Sinds 2012 publiceert de Katholieke Kerk op regelmatige basis transparant over de meldingen van seksueel misbruik die ze ontvangt en wat ze ermee doet. In opvolging van de Bijzondere Parlementaire Commissie (2010-2011) en samen met experts heeft de Kerk een beleid uitgesteld ter preventie en aanpak van misbruik. Hieraan werkt ze nog steeds verder.

Een overzicht van alle acties en stappen is te vinden in het document 'Seksueel misbruik van minderjarigen in een pastorale relatie in de katholieke Kerk in België. Naar een coherent beleid 1995-2017' uit 2019.

Het volledige document is te vinden op

kerknet.be

Meldingen 2022-2023

47 meldingen bij de opvangpunten tussen 1 juli 2022 en 30 juni 2023

- **16** uit het **Nederlandse** taalgebied
- **31** uit het **Franse** taalgebied

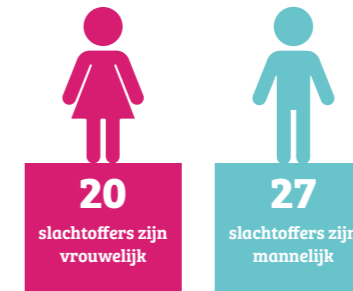
- 36 slachtoffers (77 %) waren op het moment van de melding ouder dan 40 jaar en 19 (40 %) zelfs ouder dan 60 jaar. Twee slachtoffers zijn op het moment van de melding jonger dan 18 jaar. Acht slachtoffers vallen op het moment van de melding in de categorie 20-40 jaar. Eén slachtoffer is overleden en werd de melding door een derde gedaan.
- Zeven dossiers werden doorverwezen naar justitie omdat de verjaring van de feiten niet duidelijk was of omdat de nog levende dader een risico zou kunnen vormen.
- Aan 23 personen werden financiële tegemoetkomingen uitbetaald. Bij de andere personen was het onderzoek nog lopende.
- 27 slachtoffers (57 %) zijn mannelijk en 20 vrouwelijk. De daders zijn op één na allen mannen.
- 32 slachtoffers (68 %) waren jonger dan 18 jaar op het ogenblik van de feiten en 5 zelfs jonger dan 10 jaar.
- 30 van de gemelde feiten (64 %) hebben zich meer dan 30 jaar geleden voorgedaan en 21 (45 %) meer dan 40 jaar geleden. Dertien feiten (28 %) dateren van de laatste 20 jaar.

- De daders waren priesters of religieuzen, met uitzondering van twee pastoraal aangestelden en één verantwoordelijke van een christelijke instelling. Van de daders was 57 % overleden op het moment van de melding. De leeftijd van de andere daders is op het moment van de melding: 1 jonger dan 40 jaar, 5 tussen 40 en 60 jaar en 12 boven de 60 jaar.
- De feiten deden zich in 11 gevallen voor in een school en 12 in een parochie. Bij 3 van de slachtoffers deed het misbruik zich voor tijdens hun periode als misdienaar, bij 1 slachtoffer in de sector van de zorgverlening, bij 6 in de jeugdbeweging en bij 14 in andere diverse contexten.

www.kerknet.be/seksueel-misbruik-melden

47 meldingen

1 juli 2022 – 30 juni 2023

32 slachtoffers

waren jonger dan 18

5 slachtoffers

waren jonger dan 10 jaar

45%

van de feiten dateren
meer dan 40 jaar geleden

64%

van de feiten dateren
meer dan 30 jaar geleden

28%

van de feiten dateren
van de laatste 20 jaar

Dit jaarrapport biedt geen exhaustief overzicht van de opvolging van het seksueel misbruik in de Kerk. Voor een meer volledig beeld verwijzen we naar de vijf vorige jaarrapporten.

OPLEIDING EN PREVENTIE VERPLICHTE VORMINGEN

*“Nee zeggen
tegen misbruik,
is ook nadrukkelijk
nee zeggen
tegen alle vormen
van klerikalisme.”*

*Brief van paus Franciscus aan het
volk van God, 20 augustus 2018*

In het kader van de preventie van seksueel misbruik worden sinds enkele jaren, naast de screening van seminaristen, verplichte vormingen gegeven aan iedereen die actief is in de pastoraal (priesters, diakens, parochie-assistenten, pastorale werk(st)ers).

Voor allen die in de Kerk, zowel ambtshalve als vrijwillig, werken met kwetsbare volwassenen, jongeren en kinderen geldt ook een gedragscode.

De gedragscode is te vinden op [Kerknet.be](https://kerknet.be).

Vorming door experts

In 2022 werden in de Belgische bisdommen vormingen gegeven door:

- Karlijn Demasure: deze Belgische theologe werkt als professor aan de Sint-Pauls universiteit in Ottawa. Van 2014 tot 2019 was ze uitvoerend directeur van het Centrum voor Kinderbescherming aan de Gregoriaanse Universiteit in Rome. In 2019 richtte ze op vraag van de Canadese bisschoppen een interdisciplinair centrum op voor bescherming van minderjarigen en kwetsbare personen.

- Véronique Margron was van 2004 tot 2010 decaan van de Faculteit Theologie van de ‘Université Catholique de l’Ouest’ in Angers (Frankrijk) en is sinds 2016 voorzitter van de Conferentie van religieuzen van Frankrijk.

Inhoud

Bedoeling van de vormingen is de deelnemers te laten inzien wat misbruik is, wat de gevolgen en risicofactoren zijn en hoe misbruik kan voorkomen worden. Daarbij wordt niet enkel gekeken naar kinderen maar ook naar volwassen slachtoffers van misbruik in pastorale relaties (fysiek en geestelijk misbruik, spirituele gevolgen, preventie en respect voor grenzen). Het laatste deel van de vorming gaat over de pastorale zorg voor slachtoffers en overlevenden van misbruik (pastorale zorg, vergeving en zelfzorg).

Bij die vormingen komen ook slachtoffers aan het woord.

BIBLIA:

Nieuw Bijbels belevingscentrum

© Biblia

In het najaar van 2022 opende Biblia, een nieuw Bijbels belevingscentrum, de deuren voor het grote publiek in Brugge. Op een hedendaagse manier wil Biblia de bezoeker onderdompelen in de wereld van de Bijbel. Biblia is ontwikkeld vanuit de overtuiging dat er nood is aan een plek waar op een interactieve en hedendaagse manier tot de kern van de Bijbel kan worden gekomen.

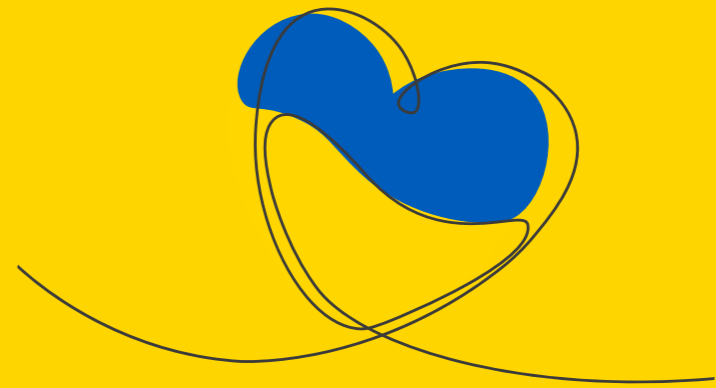
www.biblia.be

© Volodymyr Hreshchuk

EEN HART VOOR OEKRAÏNE

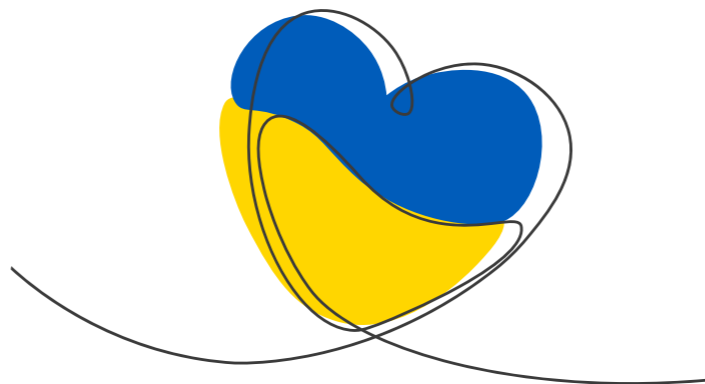
Belgische Kerk gastvrij en solidair

Een hart voor Oekraïne

Belgische Kerk gastvrij en solidair

Toen eind februari 2022 de oorlog in Oekraïne uitbrak en vele burgers op de vlucht hun weg naar ons land vonden, ontstond binnen veel geledingen van de Kerk spontane solidariteit. Parochies, religieuzen, dekenaten, bisdommen, katholieke solidariteitsorganisaties en vele anderen schoten in actie. Op veel plaatsen vingen gelovigen gastvrij vluchtelingen op. Onderstaand overzicht, dat verre van volledig is, wil wat laten zien van de grote verscheidenheid aan solidariteitsacties.

PAX CHRISTI

Een maand na de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, op 26 maart 2022, organiseerde Pax Christi, met het Belgische luik van Europe for Peace, een nationale vredesmanifestatie in Brussel. Ze pleitten voor een staakt het vuren, een oplossing door onderhandelingen, en veel aandacht voor humanitaire hulp. Ongeveer 2.000 mensen namen deel aan de betoging.

PAROCHIE VEDRIN

De pastorie van Vedrin werd volledig gerenoveerd door een 30-tal vrijwilligers. In het gebouw kreeg een familie van zes personen uit Kharkiv onderdak.

Kerk in Nood

KERK IN NOOD

Kerk in Nood opende in maart 2022 de deuren van het secretariaat in de Abdij van Park in Heverlee voor Oekraïense oorlogsvluchtelingen. Ze kregen onderdak in de twee appartementen van het secretariaat, die normaal bestemd zijn voor de buitenlandse gasten van Kerk in Nood uit de wereldkerk.

© Kerk in Nood

In maart 2022 vertrokken we uit Oekraïne. Mijn zoon Marek had een psychisch probleem, nadat hij dagen in de schuilkelder zat omwille van granaatinslagen in de buurt van ons huis in Kiev. De mensen van Kerk in Nood boden ons een appartement aan. We kregen heel veel praktische en emotionele steun. Mijn zoon heeft nu een fiets en gaat naar school; hij praat ook met een psycholoog. Op zijn verjaardag kreeg hij veel cadeautjes van mensen van Kerk in Nood. Hij voelt zich nu beter. Nu leren we Nederlands en proberen we te integreren in de Belgische samenleving. Ik moet God hartelijk danken. Hij heeft vriendelijke mensen op mijn levensweg gezonden! Ik bid voor vrede in mijn land en voor de gezondheid van de mensen van Kerk in Nood. Hartelijk dank voor de warme gastvrijheid!

Natalya en Marek

BISDOM GENT

Het vicariaat diaconie en caritas van het bisdom Gent beheert drie studio's in Gent-centrum die de eigenaar ter beschikking stelt van Oekraïense vluchtelingen. Twee moeders met elk twee tienerkinderen vinden er onderdak. In het bisdom werden ook drie centrale depots ingericht voor de inzamelingen van hulpgoederen. Begin mei haalde een grote vrachtwagen de verzamelde en gesorteerde hulpgoederen op. Via Wereldmissiehulp in Boechout werden ze naar de grens met Polen gebracht. Vandaar werd het materiaal door de Orde van Malta naar noodgebieden in Oekraïne gebracht.

SEMINARIE DOORNIK

Het dioceesaan seminarie van Doornik huisvest een christelijk geïnspireerd kot voor studenten van de hogescholen van Doornik. Omdat er enkele kamers vrij waren, meldde het seminarie op het platform van het Waals Gewest dat het open stond voor Oekraïense jongeren tussen 18 en 30 jaar. In de lente van 2022 arriveerden de eerste gasten; op het einde van de zomer werden er via Fedasil nog anderen gehuisvest. In totaal vonden zeven Oekraïners er een tijdelijke nieuwe thuis.

CARITAS INTERNATIONAL

De humanitaire crisis als gevolg van de oorlog in Oekraïne leidde tot grote en volgehouden inspanningen bij Caritas International. Meer dan 6 miljoen mensen kregen bijstand in Oekraïne en een aantal buurlanden van Oekraïne. Circa 50.000 mensen werden ondersteund via 24 regionale integratiecentra in Slovaakse. Het 'Infopunt Oekraïne' in België beantwoordde meer dan 1.800 hulpvragen in vier talen (Oekraïens, Frans, Nederlands, Russisch).

BISDOM BRUGGE

Ongeveer 125 mensen uit Oekraïne zijn op verschillende plaatsen opgevangen in het bisdom. Zo werden er werden gezinnen gehuisvest in huizen of appartementen van kerkfabrieken. Ook heel wat gelovigen vingden na een oproep in de parochie mensen bij hen thuis op, net als een aantal kloostergemeenschappen.

PASTORALE EENHEID ARLON

De pastorale eenheid organiseerde onder andere een gebedswake, een collecte en een inzameling van basisbenodigdheden. De opbrengst van de collecte werd geschonken aan Caritas International voor de opvang van oorlogsslachtoffers in Oekraïne. De niet-bederfbare etenswaren, hygiëneproducten en kleding voor kinderen en volwassenen die werden ingezameld, werden naar Oekraïne gezonden door bemiddeling van de organisatie 'À la marmite Ukrainienne' uit Aarlen. De giften gingen naar het klooster van Bensen, vlakbij Tsjernivtsi.

Mgr. Warin benoemde in de pastorale eenheid priester Taras Bordiuk voor de Oekraïense geloofsgemeenschap. Sindsdien worden er elke zaterdag missen in het Oekraïens gevierd.

Enkele parochianen stelden zich spontaan kandidaat om vluchtelingen bij hen thuis op te vangen.

"Wij gaan toch iets doen?" Het is een vraag die ik vaak krijg, telkens wanneer ergens in de wereld of bij ons de nood hoog is. Zo ook toen in Oekraïne de oorlog uitbrak.

Onze parochie hield heel wat symbolische acties. Via vlaggen, banners en kunstwerken betoonden we onze solidariteit met het lijden in Oekraïne en elders.

Met Kerstmis namen we deel aan de actie van Pax Christi om witte lintjes op te hangen als symbool van ons verlangen naar vrede. Honderd grote lindebomen op het dorpsplein kregen een wit lint rond de stam. Met onze kerst- en nieuwjaarskaart riepen we de dorpsbewoners op om witte lintjes op te hangen aan hun voordeur. De respons was hartverwarmend. In het voorjaar hielden we een eerste inzameling van etenswaren, toiletartikelen, babyspullen en medisch materiaal, in samenwerking met de paters kapucijnen in Antwerpen. Nadien zamelden we nog fietsen en winterkledij in voor een groep van 70 vluchtelingen in Nederland. De opbrengst was zo groot dat we het ook aan mensen in onze eigen streek konden verdelen. Via collectes in de kerk en driekoningen-zingen van enkele vormelingen zamelden we nadien nog 1.600 euro in voor de aankoop van kachels in Oekraïne. Ja, diaconie is levendig én aanstekelijk in onze parochie.

Cis Marinus
Diaken Sint-Martinusparochie Olen

BISDOM LUIK

Dankzij de opbrengst van diverse collectes kon de Oekraïense gemeenschap van bisdom Luik 4 ambulances, 3 medische voertuigen voor rolstoelvervoer en een auto voor militair personeel en vrijwilligers naar het thuisland sturen. De voertuigen, waarvan ook de brandstof werd betaald, werden gevuld met medische benodigdheden. De Oekraïense gemeenschap van Luik bekommerde zich om twee Oekraïense soldaten die werden verzorgd in het Luikse universitair ziekenhuis.

Door de bemiddeling van Bisdom Luik schonk een supermarktketen matrassenbescherms die naar Oekraïense ziekenhuizen werden gestuurd, evenals warme kleding voor soldaten aan het front en voor de vrouwen en kinderen die in het bisdom arriveerden. Het vicariaat 'Evangile et Vie' organiseerde een grote inzameling van voedsel, geneesmiddelen, hygiëneartikelen en dekens. Al die giften werden geschonken aan de Oekraïense gemeenschap van Luik die ze uitdeelde aan vluchtelingen of opstuurde naar het oorlogsgebied.

Caritas Secours Luik en de dienst voor migrantenpastoraal organiseerden in november samen met de Oekraïense katholieken uit Luik een maaltijd waaraan een honderdtal mensen (Luikenaars en leden van de Oekraïense gemeenschap en andere buitenlandse gemeenschappen) deelnamen. Talrijke vluchtelingen werden op diverse plaatsen in het bisdom opgevangen door families, daarin bijgestaan door vele vrijwilligers die hielpen waar nodig.

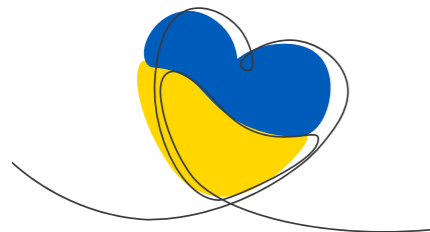
Ambulances bisdom Luik

NORBERTIJNEN GRIMBERGEN

Pater Karel Stautemas en de oud-scouts van Grimbergen zetten hun schouders onder een heel reeks hulpacties:

- vanuit Grimbergen vertrokken 7 konvooien met hulpgoederen (vooral medisch materiaal en rolstoelen);
- er werden 10 ambulances geleverd aan Oekraïne;
- meer dan 60 vluchtelingen werden naar Vlaanderen gebracht en gehuisvest;
- 15 Oekraïense kinderen kwamen in de zomer op jeugdkamp;
- in een school in Tsjerniv werd een bomschuilkelder gebouwd voor 300 leerlingen;
- in totaal werd meer dan € 200.000 ingezameld.

Pater Karel

RELIGIEUZEN IN DE BRES

Verschillende religieuze congregaties openen voor kortere of langere tijd hun kloosterdeuren, zoals de zusters van de Presentatie in Lotenhulle (4 vluchtelingen), de zusters franciscanessen in Nederbrakel (dubbel appartement voor Oekraïense moeders met kinderen), de clarissen in Stabroek (gezin van 4 personen), de minderbroeders-kapucijnen in Antwerpen (45 mensen), de zusters van Sint-Vincentius à Paolo in Deinze (70-tal vluchtelingen), de zusters van de Christelijke Scholen van Vorselaar en vele anderen.

Ook in voormalige kloostergebouwen werd opvang voorzien, zoals in dat van de Zusters van Maria in Landen. Een akkoord tussen het lokaal bestuur, het aartsbisdom en het katholiek onderwijs Landen zorgde ervoor dat 7 gezinnen in het oude kloostergebouw terecht konden.

In maart 2022 liet onze gemeenschap van spiritijnen in Gentinnes aan Fedasil weten dat we 7 of 8 vluchtelingen konden opvangen.

De eerste vrouw kwam aan op 20 maart, wat later gevolgd door twee mama's met hun vijf kinderen (tussen 3 en 13 jaar). Zij keerden in januari 2023 terug naar Oekraïne, ondanks het gevaar. Sindsdien verwelkomden we de ene familie na de andere. Momenteel verblijft er bij ons één gezin: mama, papa (een orthodoxe priester) en hun drie kinderen.

De familie van de priester beschikt over een klein appartement en is dus zelfstandig. De anderen leven en eten samen met onze religieuze gemeenschap. Zo maken we kennis met hun land en tradities. Daarnaast stellen we een zaal ter beschikking voor de Oekraïners uit de streek (in de gemeente Chastre zijn er een honderdtal). In die zaal kunnen ze elkaar ontmoeten en geven vrijwilligers twee keer per week Franse les. We verwelkomen hier vaak Oekraïners uit de regio: ze vieren de mis, eten samen en sluiten dan feestelijk en zingend af.

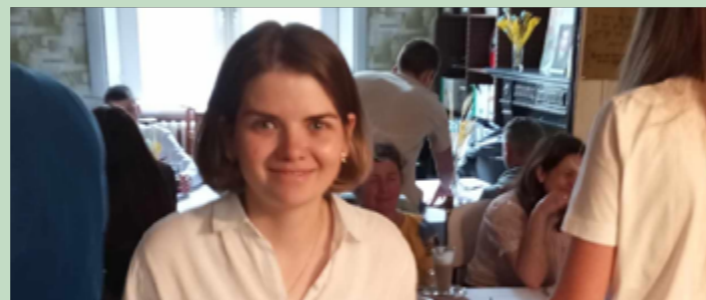
Pater Joseph Burgraff
Spiritijn, parochie van Gentinnes

caritascafé Antwerpen

© Volodymyr Hreshchuk

Het begon met 10 vrijwilligers, een paar taarten en koffie. Intussen verzorgen meer dan 80 vrijwilligers volledige Oekraïense gerechten. Die worden zeer gesmaakt door onze Oekraïense gasten en hun Belgische kennissen en vrienden. We zorgen er ook voor dat onze winst en de aangekochte materialen in de juiste handen komen. Sommige van onze vrijwilligers hebben ook een dierbare aan het front. In ruil krijgen we dan een fotoreportage, dankbaarheid en soms een Oekraïense vlag ondertekend door onze soldaten. Hartelijk dank aan al onze vrijwilligers en aan het bisdom Antwerpen voor deze plek waar de Oekraïense gemeenschap kan bidden en samenkomen.

Kateryna Zakrevska
Vrijwilligster van caritascafé 'Nezaleznist'

OEKRAÏENS-KATHOLIEKE KERK IN BELGIË

De Oekraïens-katholieke Kerk in België telt ongeveer twintigduizend leden en elf priesters, verspreid over vijftien parochies. De grootste Oekraïens-katholieke gemeenschap woont in Antwerpen. Daar stelde bisschop Johan Bonny na het uitbreken van de oorlog de Sint-Michiels- en Sint-Pieterkerk aan de Amerikalei ter beschikking van de Oekraïens-katholieke gelovigen.

Bij de opvang van vluchtelingengezinnen speelden de Oekraïens-katholieke gemeenschappen in ons land een belangrijke rol. Naast het verzamelen van hulpgoederen organiseerden de gemeenschappen onthaal waar vluchtelingen en gastgezinnen werden geholpen in hun eigen taal. Of ze zochten andere creatieve manieren om Belgen en Oekraïners samen te brengen. Zo opende in augustus 2022 de Oekraïense parochie Sint-Michiel in Antwerpen het caritascafé 'Nezaleznist'. Alle winst van het café, dat gerund wordt door vrijwilligers en enkel op zondag open is, gaat naar humanitaire noden in Oekraïne.

© Sint-Martinusparochie

Olen

© Sint-Martinusparochie

Direct na het uitbreken van de oorlog in Oekraïne kregen we van een Poolse confrater de vraag of we vluchtelingen konden opvangen. Daar moest ik niet lang over nadenken: zorg voor mensen in nood beschouw ik als de kern van mijn roeping. Amper een week later – net genoeg tijd om matrassen en lakens te improviseren – arriveerden 14 mensen. Uiteindelijk groeide de groep uit tot 45 vluchtelingen.

In de eerste weken kregen we gelukkig veel hulp. Firma's zorgden voor bedden, voor vlees en vis en vrijwilligers bereidden de maaltijden. Daarnaast moesten veel praktische zaken worden geregeld, zoals de inschrijving in het vreemdelingenregister, de opening van bankrekeningen, doktersbezoeken enz. Persoonlijk vond ik het hartverwarmend dat bij onze vrijwilligers joden, moslims en christenen broederlijk samenwerkten.

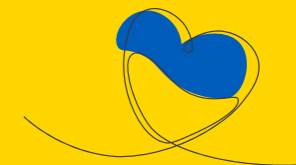
Natuurlijk waren er soms spanningen en er waren duidelijke afspraken nodig om het samenleven van de broeders en de families vlot te laten verlopen, maar het was zeker een mooie tijd.

De 45 mensen verbleven meer dan vijf maanden bij ons. Daarna verhuisden velen naar het Oekraïense nooddorp op Linkeroever. Nu heeft onze kapucijnengemeenschap met de meeste van onze gasten een goede band. Als er iets gebeurt of bij een viering, zijn we blij elkaar terug te zien.

Broeder Luc Vansina
Kapucijn

© Jente Vandewijer

◀ Depot voor hulpgoederen in de Christus Koningkerk in Waterschei, waar de rooms-katholieke en Grieks-katholieke gemeenschappen samen solidair zijn

© Laurens Vangael

Fakkeltocht voor vrede in Zoutleeuw ▶

BEDEVAARTSOORDEN

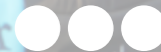
1.270.000 bezoekers
voor grootste Maria-heiligdommen in België

© Ria Thaeens

Er zijn in België 4 grote bedevaartsoorden die aan Maria zijn toegewijd. Na twee moeilijke coronajaren namen in 2022 de bezoekersaantallen weer toe. In 2022 telden de vier grote Maria-heiligdommen **1.270.000 bedevaarders**.

Om alle bezoekers te ontvangen en bij te staan stellen de vier bedevaartsoorden **42,65 voltijdsequivalenten** te werk. Daarnaast werken er ook **252 vrijwilligers**.

© Orval

4

GROTE BEDEVAARTSOORDEN

1.270.000

bedevaarders

42,65 vte
medewerkers

252
vrijwilligers.

Overnachtingen Banneux:

Veel buitenlandse groepen: Portugezen, Vietnamezen, Sri Lankanen, Filipijnen, Eritreeërs, Irakezen, Armeniërs, Kroaten, Slovaken, Kosovaren, Oekraïners, Koreanen, Ieren, Duitsers, Nederlanders ...

BANNEUX

220.000

 bedevaarders

20.000

 overnachtingen

in de hospitaliteit
en in het onthaalcentrum 'Chaityfontaine'

werknemers: 24,25 vte / vrijwilligers: 150

www.banneux-nd.be

BEAURAING

200.000

 bedevaarders

1.973

 overnachtingen

werknemers: 6,08 vte / vrijwilligers: 32

www.sanctuairedebeauraing.be

OOSTAKKER

250.000

 bedevaarders

werknemers: 3 vte / vrijwilligers: 20

www.kerknet.be/organisatie/bedevaartsoord-oostakker-0

SCHERPENHEUVEL

600.000

 bedevaarders

1.430

 overnachtingen

werknemers: 9,4 vte / vrijwilligers: 40

www.scherpenheuvel.be

Als één van de vele medewerkers van het bedevaartsoord van Scherpenheuvel sta ik in voor het onthaalcentrum 'Huis van Maria'. De vele bedevaarders die hier toekomen, kunnen rekenen op onze goede zorgen, maar evengoed zijn we er voor de mensen die even langskomen met hun vreugde en verdriet. We luisteren naar hun verhalen en proberen zo iets voor hen te betekenen. Ik vind het prachtig om op deze manier zinvol te zijn en dat is toch wat God bedoeld met: 'Wees Mijn handen en voeten.'

Samantha Diepvens
Medewerkster 'Huis van Maria', Scherpenheuvel

Scherpenheuvel: Kroningsfeesten 2022-2023

Op 25 augustus 2022 was het 150 jaar geleden dat het genadebeeld van Onze-Lieve-Vrouw van Scherpenheuvel op vraag van paus Pius IX werd gekroond. Om de 25 jaar wordt dat herdacht met de Kroningsfeesten. De feestelijkheden duren ditmaal twee jaar. In augustus 2022 kreeg het Mariabeeld een nieuw kroontje opgezet.

Uiteraard zijn er de gebouwen en de infrastructuur die die men moet beheren, onderhouden en aanpassen aan de nieuwe noden van bedevaarders, toeristen en passanten. Er is het museum, de boekhandel, de kerken, kapellen en basiliek met hun kunstwerken; de onthaalcentra, de medewerkers en de vrijwilligers. Maar uiteindelijk komt men alleen naar Beauraing voor Maria: men gaat naar haar, vertoeft bij haar en men vertrekt weer, door haar bemoedigd en gesterkt. Het heiligdom is dag en nacht geopend; mensen komen er in alle vrijheid, zetten er de stappen en de gebaren die ze willen en die ze kunnen. Maria kwam naar deze plaats in 1932-33 en ze is er nooit vertrokken. Ze blijft er levendig en krachtig aanwezig in gebed, bekering en verzoening. En ze keert elkeen naar haar Zoon: "Heb je mijn Zoon lief?" vroeg ze op de laatste dag van de verschijningen. Ik ben er getuige van: dit is een verrassende, genadevolle plek.

Joël Rochette
Rector Beauraing

© Fabian Delarbre

Banneux: bedevaart van de Viëtnamese gemeenschap

Beauraing: 90ste verjaardag Maria-verschijningen

© Sanctuaire de Beauraing

In de avond van 29 november 1932 zagen vijf kinderen uit Beauraing boven de spoorwegbrug de maagd Maria verschijnen. Tussen 29 november 1932 en 3 januari 1933 verscheen ze 33 maal. Ze vroeg om de bouw van een kapel en verzocht mensen op bedevaart te gaan naar Beauraing. Negentig jaar later herdachten meer dan 1.000 bedevaarders deze verjaardag en baden tot de 'Maagd met het Gouden Hart'.

Kleinere bedevaartsoorden

Naast de vier grote bedevaartsoorden zijn er in alle Belgische bisdommen **tal van kleinere devotieplaatsen met een lokale of regionale uitstraling.** Ook die zagen in 2022 de bezoekers terugkeren.

Basiliek van Onze-Lieve-Vrouw van Dadizele

50.000 bedevaarders

werknemers: 2,5 vte / vrijwilligers: 12

[website van de basiliek](#)

Onze-Lieve-Vrouw van Rust Heppeneert (Maaseik)

125.000 bedevaarders

werknemers: 2 vte / vrijwilligers: 30

[www.heppeneert.be](#)

Onze-Lieve-Vrouw van Lourdesgrot in Jette

22.000 bedevaarders

werknemers: 1 vte / vrijwilligers: 7

[website van de Lourdesgrot](#)

In 1952 begon bompá mee te stappen met de Grote Trek. Hij heeft dat, samen met zijn liefde voor scouts, aan zijn kleinkinderen doorgegeven. Ik stap al voor de 14de keer mee, en zelfs mijn vriend Witse stapt nu al twee jaar mee. De Grote Trek is uiteraard een sportieve uitdaging, maar toch speelt vooral het religieuze een rol. Bedevaarten zijn momenten waarop je intens met je geloof bezig bent. De tocht naar 'Ons Lief Vrouwke' met familie en vrienden, een kaarsje branden aan de basiliek en de bedevaartsmis volgen: het zijn van die momenten waarop je je even bewust bent van je eigen geloof en dat van honderden anderen die samen de tocht ondernemen.

Liese Sanchez

Onze-Lieve-Vrouw van Halle (Sint-Martinusbasiliek)

10.000 bedevaarders

werknemers: 1,5 vte / vrijwilligers: 2,5

[www.kerkgroothalle.be](#)

Notre-Dame de Bon Secours (Peruwelz)

2.000 bedevaarders

werknemers: 1 vte / vrijwilligers: 24

[www.notredamedebonsecours.be](#)

Bedevaartsoorden hebben een bijzondere functie in de katholieke Kerk. Ze bereiken ook veel niet-praktiserende gelovigen en zoekende mensen. Jong en oud branden een kaars en vragen Maria om hulp bij ziekte, studies of tegenslag.

Ook uit dankbaarheid worden vele kaarsen gebrand. Het is opvallend dat ook veel jongeren(groepen) de traditie van voettochten naar bedevaartsoorden blijven verderzetten.

2022: 90ste Grote Trek

Jaarlijkse voetbedevaart van zo'n 57 km met veel leden van scouting en andere jeugdbewegingen die sinds 1931 telkens op de eerste zondag van mei tussen Berchem en Scherpenheuvel wordt gehouden.

Ik ging in 2022 naar Lourdes met de 'Equipés Saint Michel', voor een bedevaart waar jongeren samenleefden met personen met een handicap, daarbij geholpen door volwassenen. Het was voor mij een heel speciale week. Ik had nauwelijks ervaring met mensen met een handicap, maar ik leerde het snel. De vriendelijkheid van de andere bedevaarders was daarbij voor mij een grote steun. De bijzondere plaatsen van de grot en het heiligdom gaven een andere dimensie aan het gebed; het water en de ziekenzalving een andere dimensie aan de relaties. We gingen op bedevaart om te helpen en te duwen, maar kregen ontzettend veel terug. Dat is volgens mij de echte kracht van Lourdes!

Cassandra Douxchamps

Buitenland

Lourdes

In 2022 trokken gingen **10.640 Belgen** op een georganiseerde bedevaart naar Lourdes.

Santiago de Compostela

In 2022 werden **2.679 Belgische pelgrims** geregistreerd in het pelgrimsbureau in Santiago.

In 2017, na 40 jaar carrière in het bedrijfsleven, ging ik met pensioen. Sindsdien ben ik lid van het team dat voor het bisdom Doornik bedevaarten organiseert. Elk jaar organiseren we er een 15-tal, variërend van 20 tot 700 deelnemers. Meerdere keren per jaar trekken we naar Lourdes. Andere bestemmingen zijn (twee)jaarlijks zoals Banneux, Parijs, het Heilig Land, Lisieux, Rome of een abdij in het weekend van Pinsteren. En minder frequent gaan we ook naar Fatima, Armenië of Polen. Onze bedevaarten staan open voor zieken, ouderen en personen met een handicap. Dat is alleen maar mogelijk door de talrijke vrijwilligers die zich voor hen inzetten.

Peter Merckaert
Diocesane bedevaarten bisdom Doornik

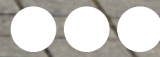

**BEZINNINGSCENTRA
EN GASTENVERBLIJVEN
VAN KLOOSTERS EN ABDIEN**

● ● ●

Orval

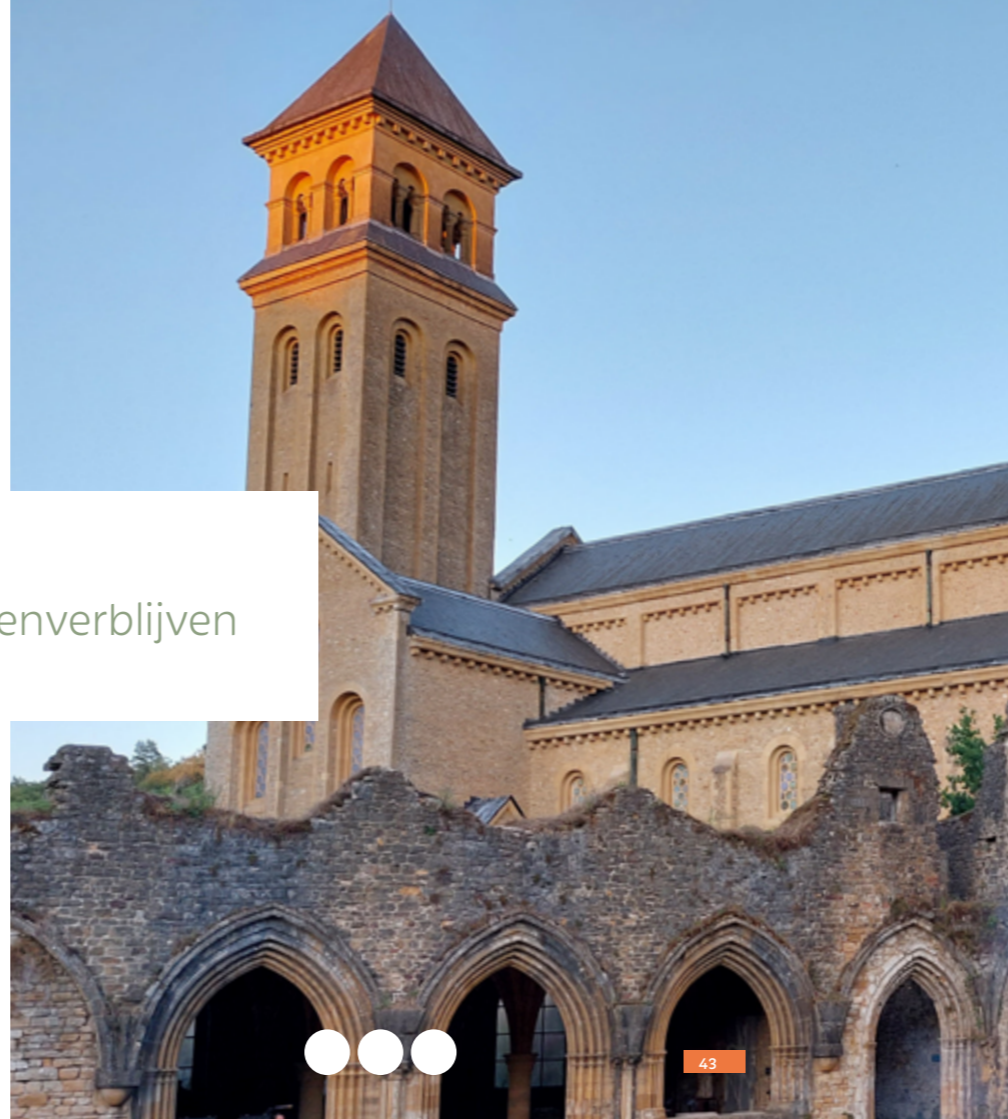

© Orval

Bezinningscentra en gastenverblijven van kloosters en abdijen

In 2022 registreerden 40 gecontacteerde bezinningscentra en gastenverblijven van kloosters en abdijen

130.781
overnachtingen

Ad Limina

21-25 november 2022

© Vatican Media

Van 21 tot en met 25 november brachten de Belgische bisschoppen ad-liminabezoek aan Rome. Op het programma stonden ontmoetingen met de Vaticaanse curie en be-
devaarten naar de graven van de apostelen Petrus en Paulus. Het bezoek werd op 25
november afgesloten met een audiëntie bij paus Franciscus. Gedurende het bezoek
werden diverse onderwerpen aangekaart: het diaconaat voor vrouwen, de benoe-
mingen van leken op sleutelposten, de mogelijkheid om gehuwde mannen te wijden,
de pastoraal voor homoseksuele personen, het katholiek onderwijs in België ...
Verslag van het ad-liminabezoek op kerknet.be

Sacramenten en religieuze praktijk

radio- en tv-mis: 200.000 kijkers/
luisteraars per week

tv-mis: 59.065 kijkers/week

Aanvraag tot uitschrijving uit het doopregister: **1.270**
Nietigverklaring kerkelijk huwelijk: **38**

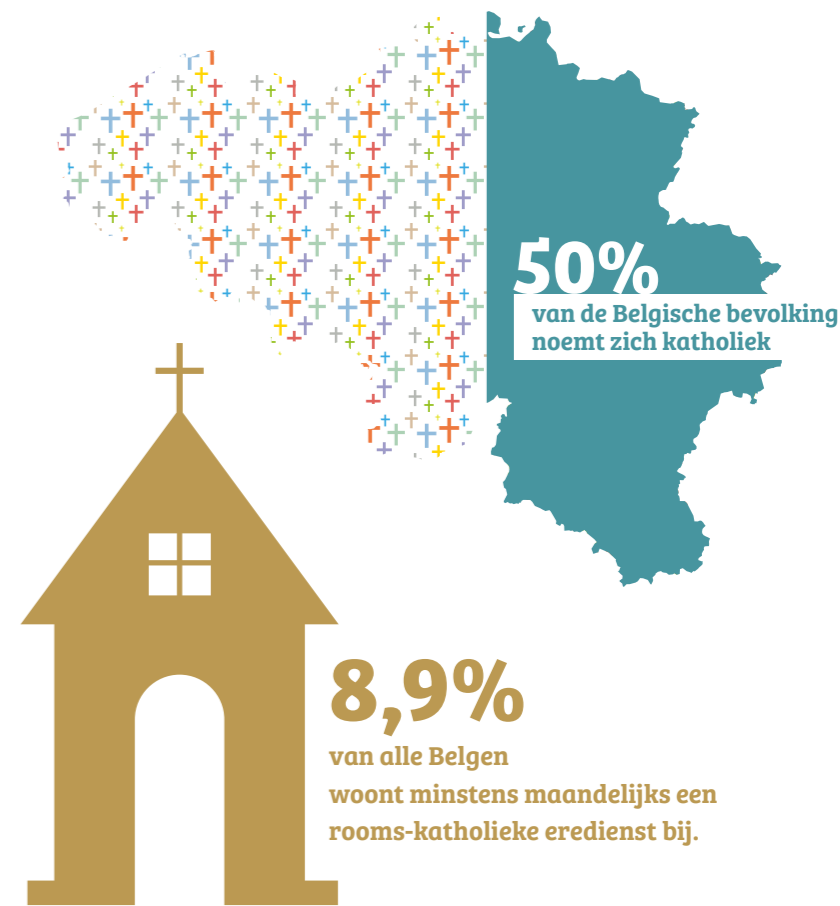
50 % VAN DE BELGEN NOEMT ZICH KATHOLIEK

Godsdienstsocioloog Wim Vandewiele (KU Leuven) maakte een schatting van het aantal Belgen die zich bekennen tot het katholicisme. Op basis van internationale studies concludeert hij dat anno 2022 50,02 % van de geregistreerde inwoners in België zich rekent tot het rooms-katholicisme. 8,9 % gaat minstens één maal per maand naar de kerk.

In België is geen exact cijfermateriaal beschikbaar van het aantal geregistreerde inwoners die zich bekennen tot het (rooms-)katholicisme. Voor de cijfers combineerde prof. dr. Wim Vandewiele (KU Leuven) gegevens uit twee recente representatieve studies: de European Social Survey Round 10 (2022) en het PEW rapport 'Being Christian in Western Europe' (PEW, 2018: 7). Die maken een **ruwe schatting** mogelijk van het aantal Belgen dat zich anno 2022 tot een christelijke denominatie bekend en aangeeft al dan niet (minstens) maandelijks naar de kerk te gaan.

Op basis van de studies concludeert Vandewiele dat 6.487.044 Belgen zich tot het christendom rekent, waarvan 1.118.400 praktiserende en 5.328.644 niet-praktiserende christenen zijn. Als die aantallen worden uitgezet naar de

verschillende christelijke stromingen, behoren 1.034.799 geregistreerde inwoners in België binnen de groep praktiserende christenen tot het katholicisme. Met andere woorden: 8,93% van alle Belgen woont minstens maandelijks een rooms-katholieke eredienst bij. Binnen de groep van de christenen die minder dan maandelijks praktiseren geven 4.760.078 inwoners, of 41,09 % van de Belgische bevolking, aan rooms-katholiek te zijn. Zij gaan dus niet maandelijks naar de mis, maar beschouwen zichzelf wel als katholiek. Ze hangen het geloof of de waarden (deels) aan en nemen af en toe deel aan bepaalde religieuze activiteiten (bv. keuze voor doopsel of kerkelijk huwelijk).

Volledige onderzoeksnota van Wim Vandewiele

Ter vergelijking: in 2018 bekenden 52 % van de Belgen (Vandewiele, 2018) en in 2012 58 % van de Belgen zich tot het rooms-katholicisme (Europese Commissie, 2012: 98-99).

Missiecongres

18-20 maart 2022 (Basiliek Koekelberg)

Hoe kunnen we vandaag, in 2022, praten over Christus en getuigen van het Evangelie? Dat was de centrale vraag van het allereerste Missiecongres. Het tweetalige evenement bracht 1.700 gelovigen uit Vlaanderen, Brussel en Wallonië samen in Koekelberg. Parochies, verenigingen en geloofsgemeenschappen konden hun projecten aan elkaar voorstellen in twaalf panelgesprekken, meer dan 50 workshops, kunstwerken en een beurs met stands. Twee eucharistievieringen, vier gebedswaken en momenten van aanbidding brachten de deelnemers samen in gebed.

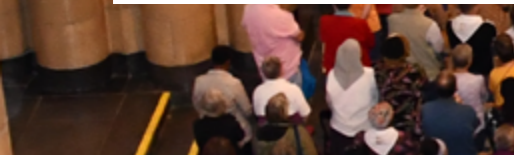
Informatie over het Missiecongres op [Kerknet.be](https://www.kerknet.be)

Ouders die zich aandienen voor de eerste communie of het vormsel van hun kind stellen ons de vraag naar catechese vanuit veel verschillende hoeken. "De bomma staat erop," was tot voor corona een veel gehoord argument. "Onze kleine moet in orde zijn als hij of zij later wil trouwen voor de Kerk," was een ander motief. Na corona horen we een andere beweegreden stilletjes aan luider klinken: "Wij vinden het belangrijk om als gezin deel te nemen aan het kerkelijk leven." En dat laatste vinden we in onze parochie belangrijk om catechese voor Jan en Alleman en Leen en Iedereen te blijven aanbieden. Maar het aantal deelnemers daalt zienderogen. Jammer? Niet helemaal. Jezus is ook begonnen met 12 mensen. En zie! En ook onder de leerlingen van Jezus was er een grote diversiteit. Ook daar willen we van leren.

Rudi De Reys
Catechist Parochie Sint-Leonardus, Aartselaar

2022:
NATIONALE SYNTHESE
VAN HET SYNODALE PROCES

© Aartsbisdom Mechelen-Brussel

In 2021 nodigde paus Franciscus de lokale kerken overal ter wereld uit om mee te werken aan de voorbereiding van de zestiende Algemene Bisschoppensynode. Die bijeenkomst vond plaats in oktober 2023 en had als thema *Een synodale Kerk: communio, participatie en missie*. Paus Franciscus vroeg dat de bisdommen zoveel mogelijk mensen zouden beluisteren over de rol en de taak van de Kerk in de wereld van vandaag.

In ons land begonnen alle bisdommen, ieder op hun manier, vanaf oktober 2021 aan een synodaal traject. Op tal van plaatsen waren er gespreksavonden, luisterrondes, ontmoetingen met de bisschop ... In elk bisdom werkten 2.000 tot 4.000 mensen mee aan de bevraging. Mensen uit parochies, diocesane diensten en bewegingen, gemeenschappen van buitenlandse herkomst, gevangenen en hun aalmoezeniers, bewoners van rusthuizen en hun bezoekers, migranten, armen, jongerengroepen e.a. leverden antwoorden. Bisdommen probeerden ook om christenen uit andere denominaties en niet-christenen te betrekken.

Video's (tweetalig) van vicariaat Brussel over het synodaal proces

op YouTube

© Aartsbisdom Mechelen-Brussel

Synodale gesprekken aangaan met jongeren was voor mij een heuse eyeopener. Ik ben al vele jaren begeleider, maar beseft nu pas hoe eenzaam gelovige jongeren zich kunnen voelen. Jongeren krijgen niet altijd het gevoel dat ze beluisterd worden in de Kerk. Het was dan ook bijzonder dat hun mening nu expliciet gevraagd werd. In de media en op school focussen gesprekken over 'de Kerk' vaak op ethische kwesties, terwijl de vragen voor de synode peilen naar hun eigen ervaringen en gevoelens. Over veel van deze onderwerpen hadden ze nog nooit met iemand gesproken. Jongeren vinden weinig voorbeelden of getuigenissen om naar op te kijken. De Kerk is weinig zichtbaar in hun wereld, maar omgekeerd is hun wereld ook weinig zichtbaar in de Kerk.

Marijke Vanmuysen
Begeleider Plusserwerking Wellen

EINDRAPPORT

In 2022 stelden alle bisdommen een slotdocument op met de belangrijkste bevindingen. Deze werden gebundeld in een nationale synthese die aan het algemene secretariaat van de Bisschoppensynode in Rome werd bezorgd.

Overzicht syntheserapporten van de bisdommen op [Kerknet.be](https://kerknet.be)

Nationale synthese van het synodaal overleg in de Kerk in België op [Kerknet.be](https://kerknet.be)

Uit het besluit van het Belgische rapport

Het nawoord van het nationale rapport beklemtoont de tevredenheid van de deelnemers aan het synodale traject: "In deze fase werd vastgesteld dat synodaliteit zowel een individuele als een communautaire verantwoordelijkheid is. Globaal werd de onderlinge uitwisseling ervaren als vreugdevol, vooral waar er ruimte was voor het Woord van God."

Het besluit herneemt de vele oproepen die klonken in de uitwisselingen:

“Veruit het sterkste appel betreft de ambtsvoorwaarden. Vanuit alle mogelijke hoeken klinkt de roep om het gewijde ambt open te stellen voor vrouwen en gehuwde personen.”

“Een gelijkaardig gevoel van onrechtvaardigheid betreft de plaats van de vrouw in de Kerk. De redenen waarom vrouwen niet worden toegelaten tot het ambt zijn voor menig gelovige ontoereikend, meer nog: ze klinken wereldvreemd.”

“Een aanwezige Kerk met een missionaire houding. De vraag klinkt bij jongeren om blijvend naar hen toe te stappen en hen respectvol te beluisteren. Er liggen heel wat kansen in deze ontmoetingen om samen op weg te gaan, hen te laten beleven op belangrijke momenten van het leven en zo een context te creëren om hen te laten kennismaken met het geloof. De verwachting van hen is om een eigentijdse Kerk te zijn, met aandacht voor begrijpbare liturgie waarin zij kunnen participeren.”

Synodale bijeenkomst Brussel
4 juni 2022

© Aartsbisdom Mechelen-Brussel

Bijna 1.200 gelovigen uit alle hoeken van het vicariaat Brussel trekken via 7 wandelroutes en een fietsroute naar de basiliek van Koekelberg. De feestelijke bijeenkomst in de geest van Pinksteren is het sluitstuk van het synodale proces in en rond de Brusselse geloofsgemeenschappen.

Tegelijk is er een breed gedeeld aanvoelen dat de boodschap van de Kerk niet aansluit bij het leven van mensen in onze samenleving vandaag. Voor mensen die buiten het christelijke geloof staan, slagen we er nauwelijks in op een inspirerende manier getuigenis af te leggen van wat ons drijft. Voor wie toenadering zoekt, vallen we terug op verkondiging en catechese die niet aanstekelijk genoeg zijn en dus niet werven. Voor wie mee komt vieren, gebruiken we liturgische taal die vervreemdend werkt. We moeten werk maken van vertaling en vertolking van de Blijde Boodschap voor de concrete context van onze samenleving.

Het probleem en de aanpak van het seksueel misbruik is niet voorbij. Het heeft de geloofwaardigheid van de Kerk en haar verantwoordelijken diep aangetast. Gelovigen en pastores vragen om een transparant beleid en consequente beslissingen.

De Kerk als organisatie wordt ervaren als oubollig, star, en wereldvreemd. Tegelijk doen mensen een beroep op het lokale pastorale aanbod om de belangrijke momenten in het leven te vieren en te begeleiden. Dan blijkt dat er wel degelijk een groot verlangen bestaat naar een geloofwaardige Kerk. De grote uitdaging is deze twee werelden met elkaar te verbinden. Hoe kunnen we de kracht van de Blijde Boodschap laten weerspiegelen in de institutionele structuur?

**In elk bisdom werkten
2.000 tot 4.000 mensen mee
aan de bevraging**

Lopend vuur in Turnhout
6 juni 2022

Het bisdom Antwerpen werkte drie jaar lang rond het Bijbelboek 'Handelingen'. Het hele project en traject werden op 6 juni 2022 feestelijk afgesloten. 'Als een lopend vuurtje' bracht gelovigen samen voor lezingen, workshops, getuigenissen, vieringen en rondleidingen in de centrumkerken en het begijnhof van Turnhout.

KERK IN CIJFERS

3.613 parochies

Alle bisdommen werken aan grotere pastorale samenwerkingsverbanden. Eind 2022 waren **396 pastorale eenheden opgericht** (streefdoel voor heel België: 507).

In 2022 werden **57 parochies opgeheven en opgenomen in een groter pastoraal verband.**

In 2022 werden **22 parochiekerken onttrokken aan de katholieke eredienst.** Daarvan werden er 3 gegeven aan andere christelijke erediensten.

LEKEN (niet-gewijden) met een pastorale taak

975 leken benoemd door de bisschop die **meewerken in de parochies en pastorale eenheden**

444 leken benoemd door de bisschop met een **pastorale zending in de caritatieve sector** (ziekenhuizen, woonzorgcentra, voorzieningen voor mensen met een handicap)

LEKEN (niet-gewijden) met een pastorale taak

388 leken benoemd door de bisschop in de **diensten van het bisdom**

1.686 leken met een mandaat om **mee te werken in de pastoraal van het bisdom** (bijvoorbeeld om voor te gaan in gebedsdiensten, om uitvaarten te begeleiden in kerken of crematoria of de goede werking van de pastorale samenwerkingsverbanden te verzekeren) – de overgrote meerderheid van hen zijn vrijwilligers

60 mensen volgen de opleiding tot pastoraal werk(st)er

Werknemers van de bisdommen en het interdiocesaan centrum (betaald met eigen middelen van de diocesane en interdiocesane vzw's) administratie, onderhoud, boekhouding, communicatie ...

193,97 vte

Priesters

- 1.859** diocesane priesters
- 994** diocesane priesters met een canonieke benoeming
- 9** priesterwijdingen in 2022
- 8** ambtsverlatingen van diocesane priesters in 2022
- 387** diocesane priesters uit andere (voornamelijk buitenlandse) bisdommen die meewerken in de Belgische bisdommen
- 1.723** priesters-religieuzen
- 323** priesters-religieuzen die meewerken in de parochies
- 45** seminaristen waarvan 29 Belgen
 - 29 tussen 18 en 30 (64,5 %)
 - 11 tussen 30 en 40 (24,4 %)
 - 3 tussen 40 en 50 (6,7 %)
 - 2 ouder dan 50 (4,4 %)

Zorggroep Sint-Kamillus is een voorziening voor geestelijke gezondheidszorg met campussen in Bierbeek, Heverlee en Leuven. De zorggroep biedt psychiatrische (crisis)opvang en behandeling aan volwassenen met een psychiatrische aandoening, met het statuut van internering of een niet-aangeboren hersenletsel. Binnen de zorggroep werken 4 vrouwelijke pastores, elk met een master in de theologie en religiewetenschappen, elk met hun eigen charisma.

Zorgpastores in de psychiatrie

Vorige week werd ik opgeroepen voor een Oekraïense dame met psychotische verschijnselen. Ze had te horen gekregen dat haar baby in een pleeggezin geplaatst zou worden, en als Russisch-orthodox christen wou ze bidden bij een Mariabeeld. We gingen samen naar de kapel waar ze rustig werd bij het ontsteken van een kaars voor haar kind en volk. Glimlachend wees ze me op de Oekraïense kleuren in Maria's mantel. Nadien was er nog even tijd om water te geven aan de 'groeiboom'. Dit is een jonge perelaar, waarbij patiënten hun diepste verlangen voor de toekomst kenbaar maken. Vandaag was ik blij te vernemen dat haar vraag om te mogen helpen bij de poetsbeurt van de kapel door het team goedgekeurd werd. Een goede zaak, want in die ruimte voelt ze zich veilig.

Katrien Cornette

Trouwe zorg is voor mij belangrijk. Ik volg onze bewoners over een lange periode, en ga hen bezoeken als ze met lichamelijke klachten in het algemeen ziekenhuis opgenomen worden. Samen met het team begeleid ik hen in de laatste levensfase, ook voorbij de dood. Hun naam wordt nog genoemd in herdenkingen en ik bezoek (en onderhoud) hun graf, als niemand anders dit nog doet. Ook medewerkers die recent iemand verloren, kunnen rekenen op een persoonlijke attentie, brief of kaartje. Zo komt God voelbaar nabij in ons midden.

Ilse Craps

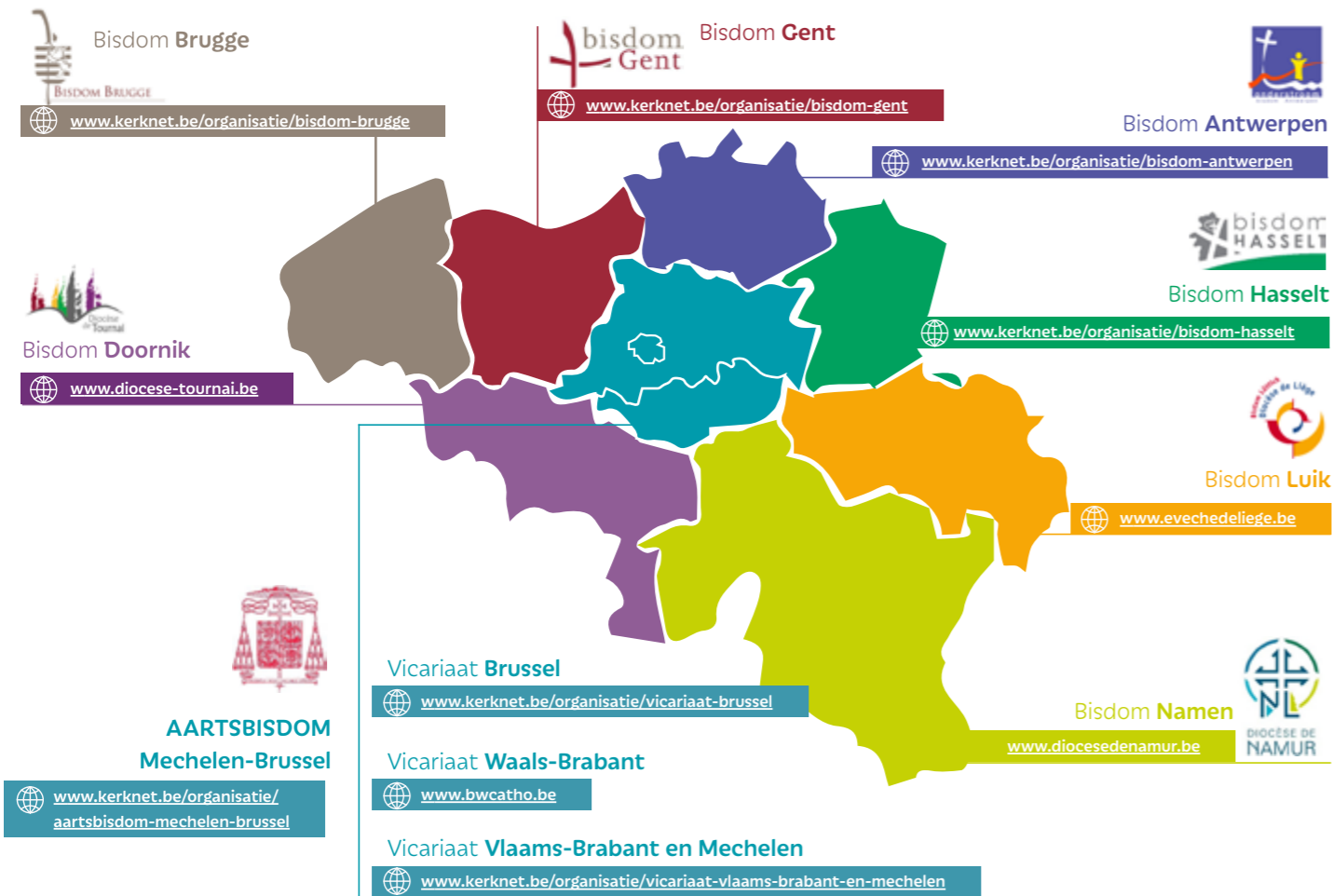
In 2021 creëerden we op onze campus een stilteplek. Deze stilteplek was een samenwerking van directie, de dienst Zinzorg en Pastoraat en kunstenaar Ad Wouters. Voor de realisatie konden we rekenen op ontzettend veel helpende handen van patiënten en personeel. Bij het graven, spitten en beitelen ontstond er vriendschap en verbondenheid. Ook nu nog is het een plaats waar mensen genieten van de stilte. Er gaan herdenkingen en geleide stiltemomenten door, waardoor het voor een stuk onze 'buitenkerk' is geworden sedert corona.

Davine Debouvere

Samen met Dirk doe ik wekelijks een wandelbabbel op het domein. We laten ons inspireren door de schoonheid van de natuur hier op Sint-Kamillus. Het gevoel even naar buiten te kunnen, even los te komen uit het ritme van elke dag, de verse lucht op te snuiven en onze gedachten te laten sturen door de bloemen en dieren die we tegenkomen op onze weg, doet ons beiden een nieuwe adem vinden om verder te gaan.

Hilke Pattyn

Permanente diakens

- 569** permanente diakens
- 351** diakens met een canonieke benoeming
- 14** diakenwijdingen in 2022
- 1** ambtsverlating in 2022
- 23** diakens in opleiding

1.127 studenten

Hogere Instituten voor Godsdienstwetenschappen
 – Institut Supérieur de Théologie

Partner in christelijk vormingswerk

20.608 deelnemers

aan CCV-vormingen
 Medewerkers: 34 vte
 22 vrouwen, 12 mannen

Vrijwilligers

- 2.864** vrijwilligers in pastorale ploegen in zorgvoorzieningen
- 10.137** vrijwillige ziekenbezoekers in parochies en pastorale eenheden

114.159 vrijwilligers in de parochies

AALMOEZENIERS IN DE GEVANGENISSEN

58 aalmoezeniers
(31 mannen, 27 vrouwen)

34,6 vte

47 vrijwilligers

BISDOM BIJ DE KRIJGSMACHT

www.army-chaplaincy.be/be-nl/

De katholieke aalmoezeniersdienst binnen Defensie heeft tot doel om religieuze en morele bijstand te verlenen aan de militairen en de burgers werkzaam binnen Defensie en hun families.

13 betaalde krachten **7** vrijwilligers

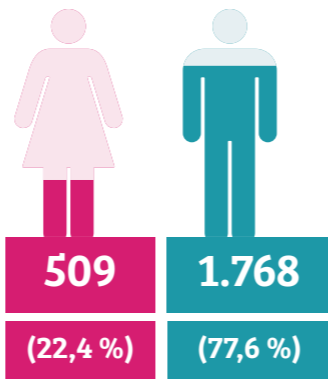
2.000 bereikte personen per week

BEDIENAARS VAN DE EREDIENST

21,3%
buitenlanders
(486)

78,7%
Belgen (1.791)

BEDIENAARS VAN DE EREDIENST

De term 'bedienaars van de eredienst' wordt gebruikt voor personen die benoemd zijn door een bisschop en door de overheid (FOD Justitie) worden betaald.

Bij de bedienaars van de eredienst zijn er niet enkel priesters, maar ook diakens, parochieassistenten en pastoraal werk(st)ers. Binnen de katholieke Kerk zijn er **2.277 bedienaars van de eredienst**.

De meeste buitenlanders komen uit :

- Democratische Republiek Congo (162)
- Frankrijk (42)
- Polen (22)

Oprichting aanspreekpunt
'Homoseksualiteit & geloof'
binnen Vlaamse katholieke Kerk

20 september 2022

De bisschoppen willen binnen de Vlaamse katholieke Kerk de pastorale zorg en begeleiding van homoseksuele personen structureel verankeren. Ze richten hiervoor het aanspreekpunt 'Homoseksualiteit & geloof' op. De werking wordt geïntegreerd binnen de Interdiocesane Dienst Gezinspastoraal van de Vlaamse katholieke Kerk, met daarnaast een aanspreekpunt in elk bisdom. De Vlaamse bisschoppen willen hiermee concreet gehoor en invulling geven aan de wens om in de beleidsvoering uitdrukkelijk aandacht te geven aan de situatie van homoseksuele personen, hun ouders en familie.

Informatie over het aanspreekpunt op Kerknet.be

Festival JMJ Belgium #2

Maredsous, 22 en 23 oktober 2022

© Cathobel

Het festival 'JMJ Belgium' is geïnspireerd op de bekende Wereldjongerendagen. Voor jongeren die daar niet naar toe konden, bood het festival in België een mini-versie van die unieke beleving. 1.350 jongeren tussen 15 en 35 jaar konden twee dagen lang terecht in Maredsous voor acht concerten, voor een meer spirituele time-out en voor ontmoetingen en feestelijk samenzijn met leeftijdsgenoten. Het festival, georganiseerd door Church4you, bracht jongeren uit de Franstalige jongerenpastoraal samen met religieuze gemeenschappen en bewegingen.

Herbeleef het festival JMJ Belgium in Maredsous op [YouTube](#)

© Cathobel

JMJ Maredsous

Jongerenwerking

IJD

Betaalde medewerkers

Vte: 14,5

1.400 vrijwilligers

14.000 bereikte jongeren per jaar

www.kerknet.be/organisatie/ijd

LPJ

20 medewerkers

Vte: 12,5

www.church4you.be/

41.526 jongeren die catechese volgen

7.364 catechisten

De dag dat ik in Maredsous was, maakte ik kennis met een grote en dynamische groep jongeren uit verschillende regio's van het land en die allen hetzelfde geloof delen. Ik vond het vooral fijn om doorheen sport, getuigenissen en muziek momenten van spiritualiteit te beleven. Mij bleven vooral de getuigenissen van een priester en andere gelovigen bij: ze deelden oprecht en authentiek en ieder van ons kon zich inleven in hun geloofstraject.

Ping Feng Lee

ORVAL OJP

Al enkele jaren organiseert de trappistenabdij van Orval elke zomer een bijeenkomst voor jongeren tussen 18 en 30 jaar:

'Orval Jeunes en Prière', kortweg OJP.

Vijf dagen lang staat bidden centraal.

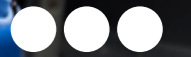
Elk jaar zijn er ongeveer 30 deelnemers. De monniken van Orval verzorgen de inleidingen en getuigen over hun leven en gebed.

 www.orval.be

RELIGIEUZEN

150 jaar abdij Maredsous
van 1 mei 2022 tot 3 oktober 2023

© Marcel Van Coille

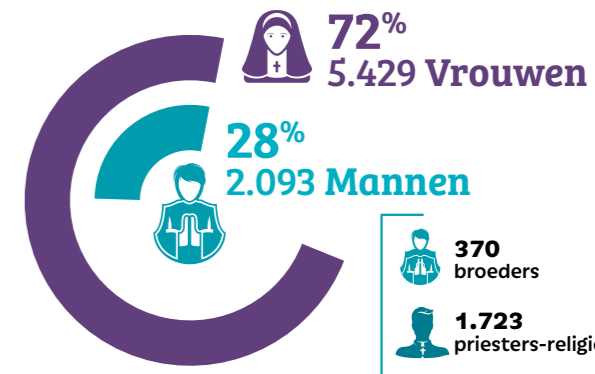
De benedictijnerabdij van Maredsous viert haar 150ste verjaardag. Op 15 oktober 1872 arriveerden de eerste monniken, afkomstig uit Duitsland, in de Waalse gemeente Denée met de bedoeling er een nieuwe religieuze gemeenschap te stichten. Ter gelegenheid van de 150ste verjaardag waren er van 1 mei 2022 tot 3 oktober 2023 vele concerten, vieringen, conferenties, tentoonstellingen en colloquia. De abdij kreeg ook bezoek van het vorstenpaar. De abdij van Maredsous is een toeristische topper in Wallonië. Naast het gebed en de eredienst wijden de monniken zich ook aan onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en het onthaal van gasten.

www.maredsous.com/

© Laurens Vangael

RELIGIEUZEN

* cijfers 2021

7.522

religieuzen in België *

SOLIDARITEITSORGANISATIES

SOLIDARITEITSORGANISATIES

Broederlijk Delen strijdt, samen met 130 lokale organisaties in 13 landen in Afrika, Latijns-Amerika en Israël en Palestina, tegen armoede en ongelijkheid.

www.broederlijkdelen.be

41 voltijdse en **37** deeltijdse medewerkers (67,8 vte) in België

14 medewerkers in partnerlanden

20.000 vrijwilligers

€ 4.698.653 ontvangen via giften, legaten en collectes

Entraide et Fraternité is een katholieke ngo voor ontwikkelings-samenwerking en internationale solidariteit, die strijdt tegen ongelijkheid en sociale onrechtvaardigheid.

www.entraide.be/

28,9 vte medewerkers

220 vrijwilligers

€ 1.947.746 ontvangen via giften, legaten en collectes

Welzijnszorg beoogt een samenleving zonder armoede en uitsluiting. Ze tracht de maatschappij te mobiliseren om de situatie van mensen in armoede werkelijk te verbeteren.

www.welzijnszorg.be/

25,2 vte medewerkers

ca. 10.000 vrijwilligers

€ 1.637.228 ontvangen via giften, legaten en collectes

Action Vivre Ensemble werkt aan een solidaire samenleving waar de fundamentele mensenrechten van armen en mensen aan de rand van de samenleving niet te kort worden gedaan.

www.vivre-ensemble.be/

7,3 vte medewerkers

300 vrijwilligers

€ 875.032 ontvangen via giften, legaten en collectes

Kerk in Nood

Als katholieke liefdadigheidsorganisatie ondersteunt Kerk in Nood de gelovigen overal waar ze worden vervolgd, verdrukt of in nood verkeren door informatie, gebed en actie.

www.kerkinnood.be/

9 vte medewerkers

10 vrijwilligers

€ 2.970.724
ontvangen via giften,
legaten en collectes

missio

Ontmoeting, solidariteit en dialoog binnen de wereldkerk. Missio zet in op spirituele en financiële verbondenheid en ondersteunt projecten van lokale kerkgemeenschappen wereldwijd.

www.missio.be/

4,1 vte betaalde medewerkers

100 vrijwilligers

€ 961.699
ontvangen via giften,
legaten en collectes

BePax probeert burgers en politiek verantwoordelijken gevoelig te maken voor kwesties als racisme en discriminatie en de impact van internationale conflicten op het samenleven.

www.bepax.org/

7,3 vte medewerkers

€ 3.653
ontvangen via giften,
legaten en collectes

Pax Christi Vlaanderen bevordert vrede, verzoening en rechtvaardigheid vanuit een humane en christelijke inspiratie, zowel in onze eigen samenleving als in andere delen van de wereld. Zij kiest resoluut voor de actieve geweldloosheid om dat te realiseren.

www.paxchristi.be/

5,5 vte medewerkers

100 vrijwilligers
€ 102.000
ontvangen uit giften

De ngo 'Justice et Paix' focust op de onderlinge afhankelijkheid van volkeren en werkt rond thema's als democratie, globalisering, exploitatie van natuurlijke rijkdommen, gewapende conflicten, migratie ...

www.justicepaix.be/

10,7 vte medewerkers

120 vrijwilligers

€ 12.393
ontvangen via giften,
legaten en collectes

Caritas International helpt slachtoffers van geweld, natuurrampen en armoede, in hun eigen land of op de vlucht, in samenwerking met haar lokale, nationale en internationale netwerken.

www.caritasinternational.be

150 vte medewerkers

40 vrijwilligers

€ 13.624.212
ontvangen via giften,
legaten en collectes

Caritas Hulpbetoon en Caritas Secours werven fondsen voor de ondersteuning van projecten voor solidariteit en armoedebestrijding.

Caritas Hulpbetoon: € 416.584
ontvangen via giften, legaten en collectes

Caritas Secours: € 1.086.416
ontvangen via giften, legaten en collectes

www.caritasvlaanderen.be

**Energiecrisis:
verklaring bisschoppen**

14 oktober 2022

De bisschoppen van België lanceren een oproep om solidair te blijven met de slachtoffers van het oorlogsgeweld in Oekraïne en elders. In het licht van de geopolitieke crisis en de energiecrisis vragen ze de politieke verantwoordelijken aandacht te hebben voor het algemeen welzijn. Daarnaast dringen ze er bij de christelijke gemeenschappen en in het bijzonder de verantwoordelijken van kerken en kerkelijk patrimonium op aan zo spaarzaam mogelijk om te gaan met energie.

Lees de volledige verklaring van de bisschoppen op Kerknet.be

KATHOLIEKE MEDIA

© Geert De Kerpeel

220.000
unieke bezoekers per maand

5.000.000
sessies per jaar

13.500.000
paginaweergaven per jaar

5
betaalde medewerkers

250
vrijwilligers

 www.kerknet.be/

10 jaar Radio Maria

In 2022 werd het 10-jarig bestaan van Radio Maria gevierd, met een aantal feestelijkheden in en rond de opnamestudio's in Leuven. De viering van verjaardag werd op 31 mei 2022 afgesloten met een bedevaart naar Banneux met 900 deelnemers.

KERK & leven

Kerk & leven

- 367.000 lezers / week
- 61 betaalde medewerkers
- duizenden vrijwilligers

www.kerkenleven.be/

TERTIO

Tertio

- 20.000 lezers / week
- 8 betaalde medewerkers
- 39 freelancers

www.tertio.be/

CathoBel

52.130

unieke bezoekers / maand

1,56 miljoen

bezochte pagina's / jaar

www.cathobel.be/

Dimanche

Dimanche

80.700

lezers / week

Cathobel & Dimanche

14 betaalde medewerkers

12 vrijwilligers

Internationale weekklank voor boek kardinaal De Kesel

In 2021 publiceerde kardinaal Jozef De Kesel 'Geloof en godsdienst in een seculiere samenleving'. De Kerk leeft niet meer in een religieuze en christelijke samenleving. Ze zal zich daarom moeten herbezinnen over haar zending en zich herpositioneren. De kardinaal nodigt christenen uit om zonder nostalgie de secularisatie te aanvaarden en toont aan dat de Kerk zich perfect kan situeren binnen haar nieuwe context.

Na vier Nederlandstalige drukken kreeg het boek in 2022 internationaal weekklank. Intussen is het werk vertaald in het Engels, Italiaans en Chinees.

© Dienst Communicatie aartsbisdom Mechelen-Brussel

Radio Maria

- 10 betaalde medewerkers
- 125 vrijwilligers
- radio: 125.000 luisteraars / dag
- tijdschrift Porta Fidei
oplage: 4.900
11 nummers
- website: 22.500 unieke bezoekers per maand

www.radiomaria.be/

RCF

- 5 radio's: 4 lokale (Brussel, Luik, Namen, Bastogne) en **1RCF DAB+** voor heel België
- 261.000 luisteraars
- 19 betaalde medewerkers
- 121 vrijwilligers
- website: 363.323 bezochte pagina's
- nieuwsbrief: 144.00 lezers

www.rcf.be/

KTO (België)

- 119.831 kijkers / dag
- YouTube: 1,77 miljoen views / maand door kijkers in België
- 2 betaalde medewerkers
- 12 vrijwilligers
- website: 81.863 unieke bezoekers ; 1,74 miljoen pageviews

www.ktotv.com/

VRT

- tv-mis: 59.065 kijkers / week
- Eurovisie-mis: 60.661 kijkers / uitzending
- Urbi & Orbi: 139.927kijkers

RTBF

Radio- en tv-mis:
200.000 kijkers/luisteraars per week

'Il était une foi'

- radio : 25.000 luisteraars / uitzending
- tv: 35.000 kijkers / uitzending

BIJZONDERE WEBSITES

Thomas – godsdienstonderwijs

www.kuleuven.be/thomas

420.000

bezochte pagina's / maand

85.000

unieke bezoekers / maand

8 betaalde medewerkers
3 vrijwilligers

Domuni

Domuni Universitas bereidt studenten voor op een diploma in theologie, filosofie en sociale wetenschappen.

Domuni Universitas, of DOMInican UNiversity, is een Franse privé-instelling voor hoger onderwijs gespecialiseerd in meertalig afstandsonderwijs en biedt opleidingen aan over de hele wereld.

Domuni Universitas werd opgericht in 1998 en heeft een curriculum en studieorganisatie die specifiek zijn voor het 100 % digitaal aanbod. Domuni biedt een nieuwe bacheloropleiding theologie aan, in samenwerking met de UC Louvain.

www.domuni.eu/fr/

Elisabeth - Pastorale zorg

www.pastoralezorg.be

464.480 bezochte pagina's / 9 maanden

84.000 unieke bezoekers / 9 maanden

1 betaalde medewerker

7 vrijwilligers

Eglise Info

www.egliseinfo.be

1.690.357

bezochte pagina's/jaar

1 betaalde medewerker

1 vrijwilliger

ONDERWIJS

© Marret Crauwels

ONDERWIJS

www.katholiekonderwijs.vlaanderen

58,7 %

gaat naar een katholieke lagere school
408.159 leerlingen

68,9 %

gaat naar een katholieke secundaire school
346.097 leerlingen

86.134 studenten

in het **katholiek volwassenenonderwijs**

87.788 studenten

in het **katholiek hoger onderwijs** (hogescholen)

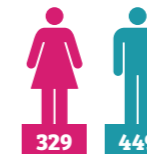
KU LEUVEN

65.197 studenten

Faculteit Theologie en Religiewetenschappen:

778 studenten

Faculteit Kerkelijk Recht: **127 studenten**

72 nationaliteiten

enseignement.catholique.be

42,3 %

gaat naar een katholieke lagere school
199.620 leerlingen

60,9 %

gaat naar een katholieke secundaire school
230.701 leerlingen

18.699 studenten

in het **katholiek volwassenenonderwijs**

51.727 studenten

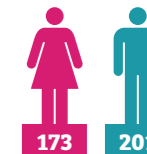
in het **katholiek hoger onderwijs** (hogescholen)

UCLouvain

34.318 studenten

Faculté de Théologie: **374 studenten**

Cursussen Kerkelijk Recht: **ong. 25 studenten**

34 nationaliteiten

Officieel onderwijs

LEERLINGEN die het vak
rooms-katholieke godsdienst volgen:

37 %

lager onderwijs Vlaanderen
66.819 leerlingen

30,65 %

lager onderwijs
Fed. Wallonië-Brussel
59.000 leerlingen

23,24 %

secundair onderwijs
Vlaanderen
32.009 leerlingen

15,45 %

secundair onderwijs
Fed. Wallonië-Brussel
22.821 leerlingen

Leerkrachten rooms-katholieke godsdienst

Vlaanderen

3.530

leerkrachten rooms-katholieke godsdienst (secundair onderwijs)

802

leermeesters godsdienst in het officieel basisonderwijs

Fed. Wallonië-Brussel

662 leerkrachten rooms-katholieke godsdienst

in het officieel onderwijs